

> Retouradres Postbus 30945 2500 GX Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Datum 13 februari 2009
Betreft Toezeggingen naar aanleiding van het AO luchtkwaliteit op 4 februari
2009

Geachte Voorzitter,

Tijdens het afgelopen Algemeen Overleg Luchtkwaliteit op 4 februari j.l. heb ik u een aantal toezeggingen gedaan. Aan het merendeel van de toezeggingen kan ik door middel van deze brief direct tegemoet komen. Voor de overige toezeggingen informeer ik u over hoe ik deze zal uitvoeren. Een afschrift van deze brief stuur ik tevens naar de voorzitter van de Eerste Kamer.

Draaiboek naar een definitief NSL

Allereerst mijn toezegging voor een draaiboek voor de verdere uitwerking van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) in de komende maanden. Het kabinet stuurt aan op vaststelling van het kabinetsbesluit NSL in de ministerraad in juli 2009. Om dit te bewerkstelligen moet aan de volgende voorwaarden worden voldaan:

- 1) De nieuwe Europese Richtlijn Luchtkwaliteit is in de Nederlandse wetgeving geïmplementeerd;
- 2) De inspraakprocedure voor het NSL is afgerond, inclusief behandeling door de Tweede en Eerste Kamer;
- 3) De Europese Commissie heeft geen bezwaar tegen de toepassing van derogatie door Nederland;
- 4) De saneringstool is aan de nieuwste inzichten aangepast. Deze nieuwe data worden verwerkt in het definitieve NSL.

Ad 1: het wetsvoorstel voor implementatie van de Europese Richtlijn luchtkwaliteit is door uw Kamer geagendeerd voor de week van 16 februari. Na uw goedkeuring zal de Eerste Kamer nog moeten instemmen met dit wetsvoorstel. Dit zal, gelet op de hier gehanteerde planning, bij voorkeur voor begin juni dit jaar het geval moeten zijn.

Ad 2: De inspraakprocedure is op 4 november afgerond en het NSL is op 4 februari 2009 door uw Kamer behandeld. Uit uw reacties concludeer ik dat ik met de beantwoording van de vragen en de gedane toezeggingen, uw instemming heb

met het NSL en de voorziene aanvullingen daarop zoals aangegeven in de concept Nota van Antwoord. Ook uw collega's uit de Eerste Kamer hebben aangegeven met mij over het NSL te willen spreken. Zij hebben het NSL en de concept Nota van Antwoord voor de inspraakprocedure tegelijk met u ontvangen. Tot op heden is nog geen datum voor een overleg vastgelegd.

Programmabureau
Luchtkwaliteit

Datum
13 februari 2009

Kenmerk
DGM/NSL 2009011657

Ad 3: Ik verwacht in april 2009 groen licht te krijgen voor het Nederlandse derogatieverzoek. Ik zal u daarover vanzelfsprekend per ommekeer informeren.

Ad 4: De saneringstool wordt in maart geactualiseerd met de GCN-kaarten 2009, zodat de meest actuele gegevens in de tool zijn verwerkt. Verder worden diverse kleine onvolkomenheden hersteld en aangevuld opdat de tool aan alle actuele eisen voldoet en het meest actuele beeld kan geven van de huidige en toekomstige kwaliteit van de lucht. Deze geactualiseerde data zullen worden verwerkt in het definitieve NSL.

WHO normen in relatie tot de Europese grenswaarden

Tijdens het Algemeen Overleg wezen de heer Vendrik van GroenLinks en de heer van der Ham van D'66 mij erop dat de Europese grenswaarden voor fijn stof (PM₁₀) die in het NSL worden gehanteerd, tweemaal zo hoog zijn als de waarden die door de Wereld Gezondheidsorganisatie (WHO) worden geadviseerd. Ik heb u toegezegd dit nader toe te lichten.

Ik ben het met de heren Vendrik en Van der Ham eens dat het vanuit oogpunt van gezondheid van groot belang is dat de concentraties van PM₁₀ en NO₂ zo laag mogelijk zijn. Bij de Europese totstandkoming van de grenswaarden heeft echter naast het gezondheidsaspect, op basis van input van de Wereld Gezondheidsorganisatie (WHO), ook de praktische haalbaarheid een rol gespeeld.

Voor wat betreft de grenswaarden voor NO₂ komen de huidige Europese grenswaarden (jaargemiddelde en uurgemiddelde) overeen met de door de WHO geadviseerde waarden.

Voor fijn stof stelt de WHO dat op basis van de huidige wetenschappelijke kennis geen advieswaarden kunnen worden gegeven waarbij volledige bescherming tegen het optreden van gezondheidseffecten kan worden gewaarborgd. De WHO presenteert in haar 'Guidelines' verschillende beschermingsniveaus als tussendoelen richting een aanbevolen streefwaarde van 20 microgram/m³ als jaargemiddelde concentratie als einddoel. Echter, zelfs bij het laatstgenoemde niveau worden gezondheidseffecten niet uitgesloten. De WHO erkent dat bij het stellen van normen diverse belangen dienen te worden afgewogen. In EU-kader heeft deze afweging geleid tot een jaargemiddelde norm van 40 microgram/m³, overigens in combinatie met een dagnorm die equivalent is met een jaargemiddelde waarde van ca. 32 microgram/m³. Het NSL heeft als doel om in ieder geval zo spoedig mogelijk overal aan de Europese grenswaarden voor fijn stof te voldoen. Daarbij kan de grenswaarde als bovengrens worden beschouwd, aangezien de concentraties in grote delen van ons land ruim onder de 32 microgram/m³ (jaargemiddelde, overeenkomstig de daggemiddelde norm) zullen uitkomen. Bij het bereiken van de nu afgesproken grenswaarden wordt een onmisbare stap in de goede richting gezet. Belangrijke aanvulling daarbij is dat in het NSL via maatregelen extra aandacht wordt besteed aan het terugdringen van de relatief schadelijke roetfractie van het fijne stof, afkomstig van verbrandingsprocessen zoals optreden in motoren van voertuigen.

Rapport Olievlek

Dhr. Poppe heeft verzocht om meer informatie over wat er sinds het verschijnen het rapport Olievlek is gebeurd. Ik zal dit voor hem uitzoeken en u nader hierover informeren.

Programmabureau
Luchtkwaliteit

Datum

13 februari 2009

Kenmerk

DGM/NSL 2009011657

Verplichtstelling roetfilters

Mw. Spies heeft opnieuw gevraagd naar de stand van zaken rond de verplichtstelling van het roetfilter, met het oog op haar motie van 20 november 2008. Ik kan u aangeven dat de Europese Commissie zich nog moet buigen over dit Nederlandse verzoek, na de uitspraak in beroep van het Europese Hof hierover. De uitkomst is nog onzeker, maar betwijfeld wordt of de Commissie nu wel zal instemmen met het eenzijdig verplicht stellen van het roetfilter door Nederland. Een uitspraak van de Commissie wordt pas tegen de zomer van 2009 verwacht. Tot die tijd kan het geld dat voor subsidiëring van roetfilters beschikbaar is, niet ingezet worden voor andere maatregelen. Ik zal u op de hoogte houden van de ontwikkelingen rond deze roetfilterverplichting.

Sloopregeling

Zoals u weet ben ik bezig met een sloopregeling. Ik heb hierover op 15 januari jl. nog uitgebreid met u gesproken. De autobranche zal mij over twee weken een voorstel presenteren dat in lijn lijkt met de wensen van Uw Kamer.

Belangrijke uitgangspunten (naast de vanzelfsprekende effectiviteit) zijn voor mij:

- Er vindt financiering plaats door de branche vanuit het ARN-fonds.
- niet alleen personenauto's maar ook bestelwagens. Juist dáár is de winst te behalen. Een sloopregeling versterkt ook het draagvlak en effect van milieuzones voor bestelwagens.

Zoals beloofd zal ik u over 3 weken nader informeren.

Uitwerking van het advies van de Commissie Meten en Berekenen Luchtkwaliteit

De suggestie van mw. Wiegman om een zogenaamde oranje zone in te stellen bij projecten met een groter risico op overschrijdingen: ik heb aangegeven dit een interessante gedachte te vinden die ik zal meenemen bij de uitwerking van het advies van de commissies Elverding en Verheijen. Het resultaat hiervan kunt u rond juni verwachten. Hierbij zal ook het verlengen van de houdbaarheidsdatum van milieuonderzoeken worden meegenomen.

Gezondheidseffecten

Tijdens het AO hebben diverse leden van uw Kamer gevraagd om in het NSL meer aandacht te besteden aan het verbeteren van de gezondheidssituatie. Deze wens is ook uit de inspraakprocedure naar voren gekomen. In de concept Nota van Antwoord heb ik aangekondigd dat ik in het definitieve NSL meer aandacht zal besteden aan de relatie tussen het halen van de normen en de effecten op de gezondheid.

Tot slot

Mits de Europese Commissie Nederland derogatie verleent voor het voldoen aan de grenswaarden en mits de implementatiewet tijdig in werking kan treden ga ik ervan uit dat het NSL deze zomer in werking kan treden.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

de Minister van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,

dr. Jacqueline Cramer

Programmabureau
Luchtkwaliteit

Datum

13 februari 2009

Kenmerk

DGM/NSL 2009011657